

Mevrouw mr. drs. M.C.G. Keijzer
Minister van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening
Postbus 20011
2500 EA DEN HAAG

Datum : 4 december 2024
Kenmerk : 2024/245146/AB.cvb
Onderwerp : inbreng voor Woontop

Geachte minister,

Op 28 november jl. nam de heer Martin van Rijn, voorzitter Aedes, als gast deel aan de Algemene Vergadering van Senioren Brabant-Zeeland. Ons gesprek ging vanzelfsprekend over de woon-/zorgopgave en conform afspraak met hem brengen wij de meest urgente knelpunten ook aan u over ten behoeve van de aanstaande Woontop.

1. Betrokkenheid van de doelgroep, praat met en niet over senioren

Gemeenten zijn aan de slag gegaan met het formuleren van woonzorgvisies, met een grote variëteit als resultaat. Het belang van het betrekken van de doelgroep senioren wordt weliswaar met de mond door eenieder beleden, maar in de praktijk zien we het zelden gebeuren. Wij pleiten er daarom voor het betrekken van senioren te verankeren in de wet Versterking regie volkshuisvesting, zodat hun inbreng serieus wordt meegewogen in projecten voor seniorenwoningen.

2. Geef ruimte aan initiatieven die bijdragen aan vermindering (toekomstige) woningnood voor jong en oud

Wij doen een dringend beroep op u om ruimte te geven aan initiatieven die helpen de woningnood te verminderen, zoals woningsplitsing en het toestaan van (pre-)mantelzorgwoningen. Sommige gemeenten, zoals Land van Cuijk, lopen hiermee voorop. Navolging door andere gemeenten zouden wij toejuichen, maar het gebeurt te weinig en te langzaam. En dat terwijl het aantal alleenstaanden in de toekomst nog verder zal toenemen.¹

Senioren willen graag zo lang mogelijk blijven wonen in hun vertrouwde omgeving, met behoud van hun zelfstandigheid en hun netwerk. Door het accent op preventie en verzorging te leggen, tezamen met het netwerk van mantelzorgers, burens en vrijwilligers (verenigingen), kan formele zorg zo lang mogelijk uitgesteld worden. Maar die informele

¹ [Huishoudensprognose 2021-2070: Groei aantal huishoudens houdt aan | CBS](#)

structuren werken alleen maar als degenen die daar actief in zijn op hun beurt kunnen rekenen op de inzet van formele zorgverleners als dat nodig wordt. Er moeten dus gelijkwaardige verbindingen tussen formele en informele zorg tot stand komen. Lokale seniorenverenigingen bieden daarvoor een uitstekende basis. De vrijwilligers van onze 300 lokale KBO-afdelingen kennen de oudere bewoners in hun wijk of dorp, hebben zicht op en participeren actief in de maatschappelijke structuren aldaar, zien wie meedoet en voor wie dat moeilijker wordt. Onze vrijwilligers bieden informatie, ondersteuning en ontspanning aan senioren, zorgen voor een actief gebruik van dorpshuizen, sociaal-culturele centra en gemeenschappelijke huiskamers en helpen de kloof tussen formele en informele zorg te dichten als ouderenadviseur, Wmo-cliëntondersteuner, belastinghulp, thuisadministrateur, woonadviseur, ziekenbezoeker, gesprekspartner voor levensvragen, ANWB AutoMaatje of als organisator van activiteiten zoals fietsen, wandelen, yoga, gym, kaarten, enzovoorts.

Het kunnen beschikken over laagdrempelige accommodatie waar mensen elkaar kunnen ontmoeten ligt aan de basis van alles.² Zeker daar waar massale nieuwbouw is voorzien, denk aan metropoolregio Eindhoven, is het noodzakelijk dat er oog is voor de leefbaarheid in de buurt. Ontmoetingsruimten helpen daarbij.

3. Betaalbare huurwoningen noodzakelijk om doorstroming mogelijk te maken

In de bewustwordingsbijeenkomsten die wij organiseren binnen het door het ministerie van VWS gesubsidieerde project *Senioren aan zet, praat vandaag over morgen* wordt keer op keer duidelijk dat een hogere huurprijs een van de grootste hindernissen is voor senioren om te verhuizen. Het verhuizen vanuit een eengezinswoning naar een seniorenwoning is voor veel mensen een mentale en fysieke uitdaging. Als die seniorenwoning dan ook nog eens te klein én te duur is, dan zien ze daar van af en stagneert de zo noodzakelijke doorstroming. Juist senioren die met hun inkomen net niet in aanmerking komen voor sociale huur, zijn veelal aangewezen op duurdere én kleinere huurwoningen in de vrije sector. Er is een groot tekort aan huurwoningen in het middensegment en de blokkades voor woningbouwcorporaties om te investeren in dit segment moeten echt weggenomen worden.

4. Woon/zorg combineren

Wij constateren dat er een te grote kloof is tussen thuis wonen en het verpleeghuis. Een zorgzame buurt waarin ruimte is voor een kleinschalig zorgbuurthuis zoals 't Hageltje in Oss of het concept Buurtwonen is zeer gewenst. Zeker als we voor ogen houden dat de populatie senioren stijgt.³ Wij hopen dat hier tijdens de Woontop ruim aandacht voor is, want ook senioren met een zorgvraag moeten ergens kunnen wonen.

We verkeren in een tijd van grote transitie. In zulke tijden ontstaan momenten waarop we verschillende paden in kunnen slaan met radicaal andere gevolgen. Als eenmaal een pad is ingezet, ontstaat pad-afhankelijkheid en worden netwerken, financiële prikkels en

² [Ruimte maken voor ontmoeting - Raad voor Volksgezondheid en Samenleving \(raadrvs.nl\)](#)

³ [Stijging van levensduur vloek én zegen - ESB](#)

(machts)structuren om dát nieuwe pad heen gebouwd, waardoor het diep ingeslepen raakt en we er de komende jaren aan vast zitten. Hoe hardnekkig dat kan zijn, ervaren we dagelijks met de ooit gecreëerde schotten in de zorgwetgeving. Het invoeren ervan blijkt een stuk eenvoudiger dan het ontschotten. Laten we er nu voor zorgen dat we met elkaar het goede pad kiezen voor een toekomst met meer ouderen en minder mensen die beschikbaar zijn voor het werken in de zorg. Wat ons betreft slaan we met *De buurt als ecosysteem* de goede richting in, waarin we gezamenlijk aan de slag gaan met maatschappelijke gezondheidszorg.

Wij wensen u een vruchtbare bijeenkomst toe en zien uit naar concrete resultaten!

Hoogachtend,

Leo Bisschops,
voorzitter Senioren Brabant-Zeeland (voorheen KBO-Brabant en KBO Zeeland)

I.a.a. de heer drs. M.J. van Rijn, voorzitter Aedes
Vaste commissie VROM Tweede Kamer